

HET VRYE BLAD,

BOLE VAN LIMBURG.

Algemeen welzyn. — Godsdienst. — Vaderland. — Vryheid.

Men schryft in by A. SCHOOF, eigen-uitg. van het VRYE BLAD, wekelyks verschynende des zaterdags 's avonds. — Abonnement prys: voor de stad, 5 fr. per jaer; 3 fr. per half jaer; 1-75 per trimester. Voor buiten, 5-50 per jaer; 3 fr. per half jaer; 2 fr. per trimester. Vooraf betaalbaar. — Alle toezending van brieven, geld, enz. moet ons vrachtrvy geworden.

Onze geabonneerden buiten de stad, welke den prys van het abonnement niet betaeld hebben, worden vriendelyk verzocht ons dit in postzegels of anderszins, naer hun goedduncken, te laten geworden.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Te Parys grypen thans herhaelde byeenkomsten plaets tusschen lord Cowley, M. Drouin de Lhuys en prins Metternich. Deze samenkomsten hebben ongetwyfeld tot doel de regeling der poolsche zaak. Tot hertoe schynt men evenwel het diplomatiek middel niet gevonden te hebben om een einde te stellen aen de bloedige botsing die tusschen de Polakken en hunne overweldigers is uitgeborsten.

Te Weenen, waer het gouvernement veel meer dan te Parys en te Londen belang heeft in de regeling der poolsche aangelegenheid, laet men zich niet verblinden aengaende den uitslag der redekavelingen van de diplomatie.

By eene proklamatie van 10 mei, *tionael gouvernement*. Te gelyker heeft het middenkomiteit van Warschau den titel genomen van *natyde* heeft het verklaerd dat de *principen des opstands* de zelfde bleven, en het heeft dezelve als volgt samengetrokken: « a. Het winnen en de waerborg eener volkomene onafhankelykheid voor Polen, Litthauen en Ruthenië. — b. De vrymaking der boeren van Polen, van Litthauen en van Ruthenië, in gevolge het dekreet van 22 january van het loopend jaer. — c. Gelykheid voor de wet van al de inwooners van Polen, van Lit-

thauen en van Ruthenië, zonder onderscheid van klas noch geloofs-belydenis. — d. De waerborg aen de zuster-provintiën van Litthauen en van Ruthenië vereenigd met Polen, van de breedste ontwikkeling harer nationaliteit en harer tael. — e. De erkenning van Litthauen en Ruthenië als volkomen gelykgestelde gedeelten men het overige des koningryks en met dit laetste een onafscheidbaar deel van Polen uitmakende. — f. De verdediging der nationale grondbeginselen en overleveringen, zonder voorafgaende bepaling van zulken vorm van gouvernement, want aen de natie alleen, wanneer zy hare onafhankelykheid zal herwonnen hebben behoort het regt om des aengaende een besluit te nemen. » Art 4 der proklamatie voegt by den zegel des gouvernementes met den Arend van Polen, den *Ruiter* van Litthauen, en den *St-Michiel* van Ruthenië.

Dit programma, men moet het bevennen, is zeer verschillig van de tot hier toe bekende diplomatieke voorstellen. Het bewyst nog eens te meer dat het de diplomatie niet is die den poolschen knoop zal losmaken, maer dat deze door de wapens moet doorgehakt worden.

De tydingen uit Polen zyn immer gunstig aen den opstand.

Buiten Samogitie (gouvernement van Kowno) en het gouvernement van Wilna, bereid de opstand zich uit in die van Grodno en van Minsk; zelfs heeft hy reeds voet gevat in dat Mohilew, op de uiterste grens van oud Polen. Men werkt thans tot eene algemeene uitbersting in Volhynië, Podolië, Ukranie en Klein-Rusland

(tusschen den Dnieper en den Don). De opstand der ruthenische streken was verdaegd tot den vervalldag der amnestie en moest eenigerwyze een antwoord op dit dekreet zyn.

De depechen melden nogmaels een belangryk voordeel door de oproerlingen op de Russen behaeld. De stryders waren van weérzyde ongeveer 4000 man. De Polakken hebben 800 geweeren overmeesterd en 11 kanonnen vernageld.

De deputatie benoemd door de *meeting* onlangs te St-James-Halles gehouden ten voordeelen van Polen is gisteren door lord Palmerston ontvangen geworden.

De oude Pam heeft aen de deputatie geantwoord dat hy volkomen deelde in de gevoelens jegens Polen uitgedrukt. « Maer de vrede of de oorlog » heeft de minister er by gevoegd « ziedaer eene kwestie die rypelyk dient onderzocht te worden, en dit onderzoek kan ik niet beginnen zonder myne kollegas geraedpleegd te hebben. » Een lid der deputatie heeft geantwoord dat zy mannen der werking waren en dat zy de overtuiging hadden dat men Rusland zou moeten pramen tot den afstand van Polen.

Lord Palmerston heeft glimlachend geantwoord: « Ik kan niets verzekeeren nopens de inzigten van het gouvernement der koningin in deze zaak. Gy moet weten, Mynheeren, dat het de pligt is van eenen man die zich aen het staetsroer bevindt van zyne denkwyze te geven over 't verledene van te spreken over het tegenwoordige, maer van geen woord te zeggen van het toekomstige. Al wat ik zeggen kan, is dat ik getrouwlyk de gevoelens

uwer belangryke deputatie zal overbrengen en dat zy zekerlyk alle in acht-neming zullen genieten. »

De deputatie heeft dus afscheid genomen zonder de inzigten des gouvernementes te kunnen onderscheppen.

De tydingen uit Parys melden taryke opzendingen van troepen naer Mexico.

Een berigt uit Roomen van 20 mei, meldt dat de Paus dien dag om 8 uren 's avonds in de eeuwige Stad is teruggekeerd. Eene ontelbare menigte heeft den Heiligen Vader onthaeld en toegejuicht.

De Vlamingen en de 9 Juny.

Den negenden Juny aenstaende is België geroepen om door een kiezen van Volksvertegenwoordigers en senateurs eene uitspraak te doen, die ongetwyfeld de gewigtigste gevolgen kan hebben voor het vaderland.

Zullen of moeten de Vlamingen, de minnaers der moedertael, van dat bestanddeel des vaderlands, deel nemen aen de worsteling, aen den stryd?

Heeft het vaderland de tusschenkomst noodig zyner best getrouw geblevene zonen, en kunnen deze met voordeel opstaen voor hunne heilige zaak en voor het vaderland?

Gemeen gevaer vereischt gemeene verwerping; gemeene druk gemeene poogingen om hem af te werpen.

Het vaderland is schier in de versmachtende omarming gesloten der staetkunde, die onder den naam van liberalism zich heeft weten op te dringen, en die niets anders is dan het fransch doctrinarism, het albewind des Staets over het leven des volks; het albewind in de handen van eenige zich onderling verstaende en verbondene lieden, die zich de natie noemen of de maetschappy, welke volgens uitspraak onzes echt vaderlandschen volksvertegenwoordiger, den achtbaren heer Coomans, dikwerf een *mynheer* is.

Elkeen kent den *Broeder* die in ons land dezen *mynheer* speelt.

De wezelyke vertooning dezer vreemdaer-

DE

TWEE KEIZERINNEN

Eenen schoonen zondag der maend Juny 1812, trad Redouté, de vermaerde rozen-schilder, zyn huis uit om zich te begeven tot de Malmaison, woonplaets der keizerin Josephina, die hem haren bloemenschilder benoemd had, en aen wie hy den zelfden dag zyne eerste aflevering der lieleplanten moest indienen. Het weder was fraei, de zon rees schitterend ten hemel op; geene enkele wolk bevlakte het starrengewelf. Het was elf ure geslagen toen Redouté den hof der Tuilerien doorliep; hy rigtte zich naer de plaets Concordia alwaer hy een rytuig ging nemen, wanneer hy eensklaps het gedrang wandelaers van den boord des waters naer de wandelplaets zag toespringen. Nieuwsgierig en rondlooper zoo als alle kunstenaers, wendde de schilder zich ook naer dien kant. « De koning van Roome, de keizerin, » luidde het volk uit. Het was inderdaed keizers zoon, alsdan vyftien a zestien maenden oud, die wandelde, of welken men eerder wandelen leidde op den wal, in eene allerliefste halve koets door vier wonderlyk wel geleerde schapen getrokken; achter dit zwak en zwaar rytuig kwam de keizerin Maria-Louisa, gewindeld in eenen oneindig blauwen schawl

van eene byzondere schakering welken zy aen alle anderen verkoos en die haren naam behouden heeft. Aen de traliedeur gekomen, bleef Redouté staen; daer bevond hy zich nevens eene jonge vrouw, wier vermagerd wezen, verstorfene oogen en ellendige kleeding smart en armoede aenkondigden. Die vrouw droeg een jong kind op hare armen.

— Arme vriend! zegde zy terwyl zy het kind streelede, gy zult geene koets noch speeldingen hebben!... Aen hem den overvloed, alle vermaken, alle vreugden der kindscheit: voor u de ontbeeringen, de droefheid en weldra de kwellingen. Wat heeft hy dan meer verrigt als gy, die koningszoon? Beide zyt gy denzelfden dag, op dezelfde uer geboren... Ik ben jong zoo als zyne moeder, ik bemin u zoo als zy hem bemin... Maer gy hebt geen vader meer, en myne krachten verminderen alle dagen... Redouté die van de eerste woorden het oor geboden had, hoorde dat gansch zelfgesprek en zag de jonge moeder in het verborgen eene traen afvagen. Gevoeliglyk bewogen, neigde hy zich tot naer ongelukkige en zegde haer:

— Ik ben overtuigd, vrouw, dat indien Maria-Louisa uwe gesteltenis kende, gy weldra niet meer zoudt lyden.

— Och! mynheer, gy misgrypt u... De ryken hebben geen gevoelens: Sedert dat ik myn man heb verloren, heb ik de keizerin

verscheidene smeekschriften toegezonden, welke alle zonder antwoord gebleven zyn.

— Waerschylyk zyn die aanvragen ter bestemming niet gekomen. Geef my uwen naam en gy zult zien dat ik u een gunstig antwoord zal doen verkrygen.

Hy nam zyne teekenpen, schreef den naam en de noodige aanwyzingen der jonge vrouw aen, stak haer in de hand al het geld dat hy vond en ging ras weg. Op de plaets Concordia gekomen, ziet hy naer eene koets om, maer denkt plotselyk dat hy ze niet kan betalen. Wat nu gedaen? naer zyn huis terugkeeren hadde te veel tyd vereischt; hy besloot dus te voet te gaen, en begon door te stappen.

Intusschentyd had Josephina zich zeer verwonderd Redouté op haren weg, by het uitgaen der mis, niet te zien; zy had zelfs haer misnoegen geuit, en wat later deed zy onderzoeken of haren schilder geen ongeluk overkomen was; ondertusschen wierd haer zyne aankomst aengekondigd, en seffens wierd hy binnengeleid.

Ik zou u moeten bekyven, zegde zy hem toelachend, terwyl zy op eene bevallige wyze de aflevering ontving welke Redouté haer aanbod, want gy hebt het behagen verschoven welk deze meesterachtige teekening my moest verwekken.

Mevrouw, antwoordde Redouté zonder na

te denken, ik verzoek uwe Majesteit my vergiffenis te verleen: Tot heden toe had ik het geluk niet gehad den koning van Roome te zien en...

Nauwelyks waren die laetste woorden uitgesproken of Josephina sidderde. Redouté die op het oogenblik zyne litzinnigheid begrepen had, onstelde zich, stamelde en wist eindelyk niet meer wat hy zegde.

— Herstel u, myn lieve schilder, hernam Josephina, ik verheug my zeer dat gy 's keizers zoon gezien hebt. Vertel my dan dat omstandiglyk.

Door den goedwilligen toon der keizerin aangemoedigd, kwam Redouté weder tot bedaren en vertelde, zonder iets over te slaen, de omstandigheid die hem noodzaak had te voet te gaen.

— En gy hebt al uw geld aen die vrouw gegeven? zegde Josephina wier verrukkend aengezigt, zoo even nog droevig, op eenen keer verhelderde. En eer dat Redouté kon antwoorden, ging zy voort:

— Maer waerlyk ik verwonder my daerover als of het buitengewoon ware dat een groot kunstenaar een edelmoedig hart hadde!

— Ik kan uwe Majesteit verzekeren dat eenieder hetzelfde zou gedaen hebben; die arme moeder scheen zoo veel te lyden.

— Och! zoo Napoleon het wist!... Maer neen, hy mag het niet weten. Luister, ik

dige staatkunde speelt, tot spot van België, sedert eenigen tyd, in de Kamers. Daer komen de wetten, op voorhand beslist in den familieraed die zich de natie noemt, voor de achtbare vergadering der afgevaardigden des volks, om door de meerderheid ootmoedig, bevend voor den wenk des mynheers, die zich den Staet noemt, en niemand is dan de achtbare heer Frère van Luik, gestemd te worden.

Vragen, waer het volk belang en regt voor heeft, moeten zwijgen voor het geschreeuw der beëdigde meerderheid, of zy blyven zonder antwoord. Vragen of tegenspreken kwetst de hooge majesteit der natie, of der party, die geheel in den genoemden man of in mynheer berust.

Het Parlement, de Statenkamer waer de Belgen sedert eeuwen hunne belangen gewoon zyn vrymoedig te komen verdedigen, zyn, wat ze nog nimmer geweest zyn, eene Kamer van stemmers onder het *stat pro ratione voluntas*.

Ondertusschen het heeft van daer, sedert eenige tyd, den Vlamingen in het byzonder licht geregend.

De vrienden van Italië's verslaving aen, of vermoording door Piëmont — die de vrienden — dezelfde zaak moet dezelfde vrienden hebben — zyn van Polens vermoording door den Kozak, hebben zich op de loffelykste wyze in de zaak der Beuzenroovery de moeite gegeven om allen te verlichten. Te gelyk met het zoo lang gekwetste regt der Vlamingen zyn nu de innigste regten van allen miskend.

De Staet of die mynheer is de heer onzes eigendoms; wy kunnen er niet meer van beschikken by uitersten wil.

De gemeente vryheid, het bestaan, de groothed van het vlaemsche bestaan en het grondwezen ervan is miskend. De gemeente moet een bureel zyn van den Staet. Persoon, familie, gemeente, moet een leenbestaan zyn, een leven van afveerdiging; hunne regten, een toestaan der wet of des vorsten; een fransch bestaan onder Lodewyk XI, onder een schrikbewind, onder een Napoleon.

De Godsdienst, die ons vaderland heeft gemaakt, moet zich alle regten op een vry bestaan het een na het ander laten ontrooven. Men laet ons het regt niet meer van eene gewyde, afgezonderde plaats voor onze lichamen na de dood: regt dat de heidenen hebben erkend en als heilig hebben aenzien.

Roerende en onroerende goederen der Kerk, met hun bestier vooraf, moeten den Staet of den mynheer, vertegenwoordigd door den van hem gekozen burgemeester, toebehooren.

Natuurlyk moet dat albewind des Staets volgen voor alle openbare ondernemingen. De jongst neêrgelegde wetten zeggen het.

De Staet moet ook het onderwijs geven aen het volk. Zoo wordt de Staet wezentlyk de heer van der burgers goed en persoon.

En dat schoon stelsel van landbestier wordt dan geleid door het gevoegelyk middel van eene *tael des Staets*, verschillig van de tael des volks, en met deze te gelyk het volk verguizend.

By zoo iet als men het liberalism in België heeft laten stichten, is er niets meer zoo schoon, als een Vlaming die zulk liberalism niet luid veroordeelt.

Voorzeker het komt wonder overeen met een grondregel der staatkunde, welke de Vlaming door het opbeuren zyn tael schynt willen doen in acht te nemen:

« Een waer landbestier moet werken om een volk in staet te stellen zich zelf te bestieren door zyn eigen verstand en zyne eigene vryheid. » *Ancillon*.

wil dat uwe beschermelingen ook de myne worden. Morgen zal ik hen in de grootste verborgenheid gaen bezoeken, en mits het billyk is dat gy voor de helft in die zaak zyt, zult gy alleen my begeleiden. Ik reken dus op u, morgen om negen uren.

Dezen keer was Redouté stipt. Juist om 9 uren kwam Josephina uit haer vertrek, en beide traden eene zeer eenvoudige koets in welke weldra te Parys aenkwam en in het midden der straat St-Honoré stil bleef staen.

— Woont hier de vrouw Blanger? vroeg Redouté aen de deurwachster eens huizes van ellendig aenzien.

— Zoodra gy u op den laetsten trad zult bevinden zal de deur harer kamer u in de oogen vallen, antwoordde het oud wyf zonder hare blikken van heur strikwerk op te slaen.

— Door haren schilder geleid, waegde zich de keizerin, niet zonder angst, in eenen smallen en duister gang op welks einde zy den trap vonden. Na dat zy vyf verdiepingen opgestegen waren klopten zy aen de aengeduide deur welke de jonge weduwe hen kwam open doen.

— Vrouw, zegde haer Redouté, ik ben altyd verzekerd dat de keizer u tot hulp zou komen zoo hy uwen slechten toestand kende; doch nu is het onnoodig hem denzelven aen te kondigen. Mevrouw die ik de eer heb te vergezellen, is voornemens uwe bescherm-

Wat staet er te doen in de onbeschaemde miskenning en ontrooving aller vaderlandsche en burgerlyke regten, dan een edel- en vrymoedig, vaderlandsch samenspannen der voorstanders van elk regt tot herwinnen der regten van allen? Het regt der Vlamingen is een regt verbonden met alle regten gelyk hunne vryheid verbonden is aen alle vryheden. Die het regt bemint en de vryheid, moet ze voor den Vlaming ook beminnen, gelyk die regt en vryheid haten en moeten bestyden voor den Vlaming.

De grondwet is het begryp der regten van het vryzuchtigste en vryste der volkeren en het behest voor ons het artikel 23. Met de grondwet en door de verdedigers der grondwet moet ons regt, daerin gewaerborgd, behouden en eene waarheid worden. Het moet vergaen door de vreemdachtigen die ons belgisch bestaan in de grondwet wettiglyk aen't veranderen zyn, met bedreiging van ze door omwenteling om verre te smyten.

Wy hebben in de Kamers gehoord wie zy zyn die het stelsel des liberalism of van des Staetsalmagt in zyne volmaektheid aen het belgisch volk willen laten genieten.

Het vaderland heeft voor hen nooit bestaan; allen zyn, zegt de achtbare heer Orts, *Ann. parlem.*, blad. 809, de erfgenamen der mannen van 1789, en wy verdedigen hun erfgoed; zy hebben de burgerlyke ingehuldigd.

Dus hunne vaderen zyn die vreemdelingen, die ons zyn komen rooven en plunderen « zonder ons de vryheid te laten » gelyk het onze welsprekende en vaderlandsche heer Schollaert hun heeft verweten.

Hunne vaderen zyn die vreemdelingen, hier niet gekend dan van 1794 door hunne vryheid ons aengebragt op de bayonnetten van Dumouriez, en tegen wien de oude brabandsche vryheid, in Brussel alsdan nog levend, de dietsche tael en haer regt kon verheffen; vreemdelingen die hier niets nagelaten hebben dan eene hatelyke geheugenis van tranen en van bloed.

Zy spruiten niet uit België, maer uit het fransch 89, waer men hier in 't jaer 1830 nog niet eens heeft gedacht van te spreken; zoo zeer was het hier een onbeduidend vreemd volkvoortbrengsel. 1830 of het nationaal Congres hadde met zulke herinnering onze geschiedenis niet durven hoonen.

De achtbare heer Van Overloop heeft hen verzocht eens van vaderlandsche instellingen te spreken, doch zy antwoordde niet; zy kennen onze afkomst niet, ons verleden, ons bestaan, zy kennen slechts 89, — verstaet 92.

89 kon wel is waer vryheid heeten voor Vrankryk dat nooit de vryheid had of heeft gekend; doch België heeft altyd bestaan op de burgerlyke vryheid, en de vrye instellingen van Engeland zyn slechts overplantigen onzer aloude vlaemsche vryheden op engelschen bodem. Zie *B. Dumortier*, *Ann. parl.*, 874. Hunne vaderen zyn die in de *Convention nationale* de uitroeiing uitriepen onzer tael, als de tael des bygeloofs of des vaderlands.

Daerom moet onze grondwet veranderen in een onerkenbaer fransch wetboek.

Daerom moet men ons *nationaliser*, *non selon la Constitution, mais à la française*. (JULIOT.)

Daerom wil men dat wy in België Vrankryk in alles naäpen. (De Haerne.)

Daerom is men zoo druk bezig in den oud papieren hoop te zoeken der fransche omwentelingswetten om zoo eerlyk voor den dag te komen als overschryvers van vreemde en altyd oudversletene wetten. Het gaet hem niet aen dat het een groot lukken is zoo

ster te zyn en haer vermogen is zoo groot dat alle andere voorspraek onnoodig is.

Middeleryl naderde Josephina het kind, welk in zyne wieg was gezeten, en, toelachende, de armen tot haer uitstak.

— Och! het schoone kind, zeide zy terwyl zy het omhelste. Hebt gy niet gezegd, Redouté, dat het denzelfden dag geboren is als den koning van Roome. Denzelfden dag en dezelfde uren, mevrouw, antwoordde de jonge moeder. Deze omstandigheid had ons in den tyd hulp kunnen doen verkrygen, maer alsdan hadden wy er geene noodig. Overigens, myn arme Karel was te hooghartig om iets te vragen; hy arbeide uit al zyne krachten; er ontbrak ons niets. Maer reeds acht maanden geleden, had ik het ongeluk hem te verliezen; van dien oogenblik af is myne gezondheid van dag tot dag verzwakt. En men kan zien, voegde zy erby, terwyl zy, van droefheid overstelt, hare hlikken op hare ellendige meubels vestigde, dat alle redmiddels uitgeput zyn.

— Wy zullen trachten, myne lieve vrouw, zegde de keizerin, u dat alles uit het gedacht doen te verliezen. Eerstens, zult gy deze duistere en ongezonde woonplaats verlaten, daarna zal ik u mynen geneesheer zenden, en met behulp der gemoedsrust en des lichaemsbestaens zal weldra de ellende verminderd zyn.

de wetten van een volk, gelyk Montesquieu zegt, kunnen geschikt zyn voor een ander. (Van den Branden van Rheeth.)

Zy willen Vrankryk « het eenigst land wiens wetgeving aen de onze gelykt, het eenigst land waer gy de overleveringen uws stelsels beweert gehaeld te hebben, is Vrankryk. Voorzeker het is in Vrankryk niet dat dat gy voorbeelden moet halen van liberalism; en het is, denk ik, de vryheid niet gelyk in Vrankryk die ooit in België het programma, zal zyn eener echt nationale party. » (Deschamps.)

De stempel des vreemden is op het landwezen gedrukt, en onloochenbaer is de tael des vreemden het groot werktuig, geweest voor dat verderfelyk bestaan, gelyk de landtael het magtig werktuig moet zyn tot een genezen en herleven.

« Wanneer een klein land een groot toetreedt door zyne instellingen, zoo werkt het tot verdwynen der kleine Staten ten voordeele der groote, het werk om vereenigd te worden. » (Julliot.)

Dit doet het heerschend liberalism.

Tegen dat werk der party des vreemden in alles, tegen hetwelk onze vaderen sedert zes eeuwen ten bloede hebben gestreden, moet de vreedzame, doch niet min moedige stryd der kiezing gevoerd door allen, in wie de adem der vreemde verbastering nog zucht heeft gelaten voor vaderland, vryheid, regt.

By alle volkeren der aerde is de moedertael de uitdrukking des volkslevens; en wy zyn overtuigd dat zy hier een sterker bolwerk zal zyn voor ons volksbestaan, dan die ondergangdreigende vestingsmuren, verdedigd door soldaten onder een commando in des vreemde tael.

De plaats en het uer voor de Vlamingen is den 9 juny, op het kiesbureel, om te stemmen tegen de invoerders der fransche Staetsalleenheersching, tegen de erfgenamen der Jakobynen; om te stemmen met en voor het vrye België, voor zyne grondwet tegen die ze dag aen dag verscheuren; voor en met de namen die haer willen handhaven en uitvoeren met ja haer art. 23 opzigtens onze tael.

Voor ons regt, en te samen voor het regt van allen, Vlamingen vooruit!

Het spel van 1837 herbegint.

Na afloop van de zitting der Kamer van Volksvertegenwoordigers zaterdag laetst, werd de heer Schollaert, die met zoo veel talent de belangen zynr geboorte stad en het goede regt verdedigd had, op de Paleis-plaets te Brussel, alwaer talryke groepen nieuwsgierigen vereenigd stonden, bejegend door zeer geestdriftige toejuigingen. De heer Schollaert was aen den arm van den heer Volksvertegenwoordiger Van Overloop, en stapte voort, terwyl hy de hemtoejuigende menigte ontdekte hoofden groette. Nauwelyks was die betuiging van sympathie begonnen, of geschuifel en gegrol werden van eenen anderen kant aengeheven, gemengd met de kreten: « Weg met den verrader! »

Moet dit tooneel de voorbode zyn van de 2° vertooning van de komedie der kasseisteenen in 1837?

Napoleon III by Leopold I.

Aen de *General Correspondenz* van Weenen wordt uit Parys geschreven hoe aen het Fransche Hof geloofd wordt dat de Keizer eerlang een dag te Laeken, de zomerresidentie van Koning Leopold, door zal brengen, om dien Vorst wegens het gerucht gerust te stellen

Voor eene menigte nevendigen verlaet ik my op u, myn weerde schilder, sprak zy tot Redouté; en ten andere weet gy dat gy in rekening ten halve met my staet.

Redouté zou alle poogingen aenwenden om zyne hoogedele deelneemster by te staen, aen wie de jonge moeder, van vreugde gryzende, haren eerbied betuigde.

Elkeen in Frankryk had met moeite Josephina's verwydering aengezien. Maria-Louisa benyde die volksgenegenheid welke haer ontbrak, en zy veronachtzaamde niets om ze te verkrygen.

Zoo dikwyls zy zich aen het volk vertoonde, verspreidden zich onder de menigte een groot getal personen gelast met, het nieuws te vernemen dat er over de nieuwe keizerin werd gezegd. Denzelfden dag dat Redouté de arme weduwe zyn geld overgaf, had een dier aenschouwers, die naby hem stond, gezien en gehoord wat er tusschen den schilder en de jonge moeder gebeurde was, en alles overgedragen aen Maria-Louisa welke, alhoewel zy eenen afkeer voor zulke gevallen had, toch in haer voornemen om de weduwe te bezoeken bleef volharden.

Reeds stond Josephina gereed om te vertrekken, na het kind eene schoone beurs met dewelke het speelde, gegeven te hebben, toen de deur der kamer open ging en er eene jonge vrouw verscheen.

dat, in geval van oorlog, de Belgische neutraliteit bedreigd zou zyn.

De Keizer zou den Koning dit, overigens niet officieel bezoek, bereids hebben aengekondigd.

Eene bekeering.

De sekretaris van wylen Mgr Caputo, afvalligen bisschop van Ariano, in Italië, priester van het bisdom Treviso, is naer Roome gegaen en heeft aen de voeten van den heiligen Vader vergiffenis en penitentie over zyne zonden gevraagd. Onder het getal der gedenkschriften welke hy medegebragt heeft, bevindt er zich een welk men niet zonder afschrik kan lezen. Dit is een ontwerp van nationale kerk met eenen patriark te Milanen, welke Caputo zelf zou zyn, en een aertsbisschop te Turyn, welke plaats door Passaglia zou bekleed worden. Italië wordt verdeeld in landgewesten, en voor de geestelyke zaken door vyftien of zestien bisschoppen bestierd. Wat den Paus betreft, daer is geen kwestie meer van. De sekretaris vertelt de treurigste byzonderheden over de laetste oogenblikken van den ongelukkig bisschop. Wy gaen liever deze met stilzwijgen voorby, God bidde dat hy hem bermhertig zy. De H. Vader heeft aen den boeteling een retret in een klooster voorgeschreven, om zich met God en de Kerk te verzoenen en zyne dwalingen te boeten.

De priesters uit de scholen!

Men schryft uit Mechelen 17 mei, aen het *Handelsblad*: Gisteren hebben onze liberale raedsheeren hunne geliefde leus: *De priesters uit de scholen*, kunnen verwezenlyken. Het dagorde der zitting van den gemeenteraad had tot voorwerp de goedkeuring der onderhandeling gemaakt tusschen het schepenkollegie en Z. Em. den kaerdinael, aengaende het stadskollegie. Deze is verworpen door 10 stemmen tegen 9. Zoo dat het kollegie van Pitzemburg, dat sedert 23 jaren onder het bestuer der geestelykheid, den roem en de eer onzer stad was, eu in hetwelk de ouders het grootste vertrouwen mogten hebben, omverre geworpen is door MM. Andries, de Jode, Frans, Raghino, Verhaghen, Somers, Opdebeeck, Van Kiel en Rommel.

Wy lezen in Reinaert de Vos:

De onafhankelyke (?) leden der doctrinaire klik van ons rot Parlement laten onder eenen vloed van gesuikerd water, met de bitterste ministeriële aendoening weten dat hunnen teergeliefden verknochten pennenknecht

L'AVENIR

in leven gebreveteerden en gepatenteerden belediger van wie niet naer de pypen van Frère-Caillou danst, aenbidder van zynen vriend den minister van justitie, bewierooker van monsieur d'Arras en zeer nederige oppasser van den doorluchtigen baron Sjako, overleden is in de Schuilplaats der Dynastie, Reynderstraat, 21, op woensdag, 13 Mei 1863, in den « jeugdigen » leeftyd van 8 jaren, 4 maanden, 12 dagen, 15 uren, 23 minuten en 6 seconden.

Na gedurende geheel zyn kort en plezierig leven te zyn begiftigd geweest van de gunst der schynliberalen van Brussel en van de paljassen die 's vrydags vleesch eten.

Ued. wordt verzocht op de plegtige begravenis, met fakkels, muziek en charivari, welke zal plaats hebben op Zondag 17 Mei, ten 8 ure 's avonds, in 't oud Galgenveld (Warande).

Redouté die regt stond, bleef beweegloos en verbaesd; hy erkende Maria-Louisa, vergezeld van eenen nieuw aengestelden kamerheer.

Josephina, gestoord dat de laetstgekome haren groot niet beantwoord had, hernam haren stoel en gaf Redouté te kennen dat hy wachten zou. De arme weduwe haeste zich ter zelfder tyd Maria-Louisa eenen stoel aen te bieden, terwyl zaten de twee keizerinnen, die zich niet kenden, tegenover elkander.

Er zyn gebreken die innig met de vrouwelyke natuer verbonden zyn en welke de beste hoedanigheden niet kunnen doen verdwynen. Josephina aenstonds zoo goed en zoo lief, wierd op eenmaal trotsch en bevelend, en zegde nadat Maria-Louisa het doel harer bezoeking had aengekondigd:

— Dat is zeer lofzaam, maer de doenwyze komt wat laet. Ik heb de jonge moeder met haer kind onder myne bescherming genomen en deze zal voldoende zyn.

— Ik heb rede te gelooven, mevrouw, dat de myne vermogender zal zyn.

— De bescherming van mevrouw, zegde de kamerheer, van zyne vorstin sprekende, zou dat kind tot de grootste ambten en weerdigheden doen komen.

— Wie zegt u, hernam hevighlyk Josephina, dat ik het nog niet hooger zou geraken?

(Het vervolg hierna.)

De personen die geene uitnodiging hebben ontvangen zijn verzocht dit berigt als dusdanig te beschouwen.

ORDE VAN DEN STOET.

4 hussiers van 't ministerie van financie in 't rood gekleed, met waterleerzen.
De voorzitter der Liberale Associatie.
Het orkest der Groote Harmonie.
Frère-Caillou in zyne hemdsmouwen, met sporen.

De snelpers van den « Avenir » op ministeriële karwielen, gestuurd door een solidair.
Sus op een wit peerd.
Piketgendarmen.
4 trommelaers van de garde civique in rood gewaad.

1 deputatie van het spiritismus.
Het oud schepencollegie op stelten.
M. Devaux, van Brugge, met eene waskeers van 30 pond.

14 trombons in generaelskleeren met papieren epauletten.

De dragers van den « Avenir ».
1 deputatie van den « Egout du Parlement » met ajuinen voor de oogen.

6 gardevals in burgerskleeren met houten sabels.

« Reinaert de Vos » en « de Trompet » geeskorteerd door de publieke opinie.

Het orkest der Liberale Associatie, den « Miserere » uit den *Trouvère* spelende.

De Beurs overtrokken met eene zwarte tent.

Het laatste nummer van den « Avenir » op een rustbed van peerdenvygen.

20 kanonniers van de burgerwacht met witte frakken.

M. Jacobs-Beekmans in eene kuip om zyne tranen te verzamelen.

Piket Pompiers in grooten tenue, op holleblokken zonder muziek.

De letterzitters en bode van den « Avenir ».

Het orkest van het rasphuis van Gent, in officieel gewaad met zyne grosse-caisse.

Monsieur d'Arras in een open rytuig, omringd met lykbidder te peerd.

33 jagers te voet zonder sabels.

M. Vervoort, representant, op zyne zokken.

6 fortwerkers in ministerskleeren, met pince-nez en vliegklappen.

De redaktie van den « Précurseur » met valsche baerden.

33 sabels zonder soldaten, twee en twee gaende.

De wapenschild van baron Sjako, versierd met het hoofd van Vets in transparant.

3 bataillons piek-poketten.

Peer regt uit de cel, op zyne handen looppende.

Het muziek van de « Vlaemsche vrienden ».

Nen lantaern magiek zonder keerske.

De baes uit den *Gouden Leeuw* met zynen neus half top.

De stoet zal gesloten worden door een piket doctrinaire knickers op ezels, onder het kommando van M. Van den Appelboom, in pompiers uniform.

BYZONDERE SCHIKKINGEN.

Men zal zich ten half acht ure vereenigen in de Reynderstraat die opzettelyk zal gedeckoreerd zyn.

De woning van den *Avenir* zal met doods-kop op zyn nieuws in muerschildding gezet zyn door de heeren Guffens en Swerts.

Ten 8 ure, vertrek met fakkellicht om zich stoetsgewyze te begeven naar de begraaf-plaets: de inwooners zyn verzocht de gevels hunner huizen zwart te maken ten teeken van deelneming.

Ten 9 ure, aankomst op het Galgenveld; uitdeeling van brood door M. J.-A. Delaet.

Er zullen verscheidene diskoersen gebeuren.

De inrigtingskommissie voorbehoudt zich in tyd en uer de verder noodige schikkingen te nemen.

R. I. P.

STADSNIEUWS.

Wy verwittigen onze geabonneerden van binnen de stad dat wy in den loop der toekomstige week den prys van het abonnement zullen laten rondhalen.

Deze week hebben wy byna een groot ongeluk te betreuen gehad. Toen de oppasser van eenen officier onzes garnizoens met het peerd zyns meesters over de merkt reed, ging hetzelfde eensklaps op hol, en, woedend in eene bliksem snelle vaert de Brusthemstraat in vliegende, bonsde het zoo geweldig met den kop tegen den muur eens huizes aen de Luiksche poort dat peerd en ruiters achterover op den grond stortten. Gelukkigly is deze laatste er met eenige ligte kneuzingen en den schrik van afgekomen, terwyl het peerd zoo erg gewond was dat het een geruimen tyd als bedwelmd ter aerde bleef liggen.

Men schryft ons uit de Kempen:

Een schier groot ongeluk is verleden maendag, 18 Mei, voorgevallen aen de Wedelsche Molen, gemeente Overpelt:

Men was bezig met eenen schoorsteen te voleinden. Een metsderiener, oud omtrent 18 jaren, nam juist het zwakste punt der pas gemetste schouw met eene zynen handen ten steun. De steenen door den aenhouddenden regen van zon- en maendag, en dit wel by-

zonder in de schuinte der schouw, losgeveekt, boden geen wederstand, waardoor de jongeling het evenwigt verloor en door den muur op eene diepte van ongeveer 2 1/2 meters binnen de schouw nederstortte, een massa steenen na zich slepende. Gelukkigly nog is hy er met wel is waer zware doch niet doodelyke wonden aen het hoofd van afgekomen. Men schrikt als men overdenkt dat het slechts het toeval eener onregstreeksche nederstorting is geweest, welk den jongen heeft kunnen bevryden van onder de na hem vallende steenen verbryzeld te worden.

Verschillige tydingen.

Men schryft uit Namen: Zondag laetstl. J.-N. W..., koperslagersgast, oud 48 jaren, getrouwd, woonende te Thier-de-la-Charre, eene groote hoeveelheid genever gedronken hebbende, was men verplicht hem geheel gekleed naar zyn bed te dragen. De vrouw en de acht kinderen van dien man, welke in eene aenpalende kamer sliepen, hoorden hem zyne kamer verlaten, den trap afgaan en zich vervolgens naar de achter-plaets begeven waer hy zonder twyfel uit een regenstuk eene flesch genever wilde halen, die hy den vorigen dag aldaer weggesteek had. Maar het liep hem slecht af: als zyne vrouw des morgens naer beneden kwam om aen haer werk te gaen, ontdekte zy haren man, die met het hoofd op den bodem en de beenen naer omhoog in het regenstuk stak. Men verhaeste zich er hem uit te halen, maer hy was reeds een lyk.

— MOORD EN ZELFMOORD TE ANTWERPEN. — Wy lezen in het *Handelsblad*: Dinsdag achternoo, tusschen 2 en 3 uren heeft er op den weg van den Dam, eene yselyke moord, gevolgd door zelfmoord, plaets gehad. Haesten wy ons evenwel te zeggen dat de dronkenschap alweer de groote oorzaak van alles was!

In den namiddag dan verlieten dry of vier orgeldraeijers en kunstmakers, in het hevige van den regen, Sint-Job-kermis, waer de eenten oogst afgeloopen was en waer het slot der kermis, ten gevolge van den regen, zeker niet voordeelig was.

By dry of vier straetmuzikanten, had zich gevoegd de genaemde Brackeniers — in de wandeling den *Brak* geheeten. Brackeniers oefende het stielje van prosser uit: hy stak de peerden af, vilde jonge geiten, stroopte konynen, leverde aen de zoologie vleesch voor daer inwoonende gasten, kocht oude beenen en vodden.

Den *Brak* is ruim zeventig jaer oud, hield veel van den borrel, en, misschien wel ten gevolge van zyn stielje lag er iets wild en ruw in zyn karakter. Al de kermisgasten hadden diep in de flesch gekeken; doch de goede overeenkomst was eigenlyk nog niet verbroken, en het schynt dat men nog te samen gesmuld had aen de smoutbollen van Sint-Job.

Niettemin waren er eenige verwytingen, harde woorden en brutaliteiten gewisseld en men had den *Brak* eindelyk het woord « *geitendief* » toegeworpen. Het schynt dat dit woord den ouden man schrikkellyk kwaed maakte; want ten laatste kwam er de bedreiging uit: *als gy dat nog roept, steek ik u overhoop*.

De man tegen wien hy dit zegde, was de genaemde Van den Parre, een orgeldraeijer, gedomicileerd te Brussel, gewoonlyk *Pietje van Beveren* geheeten, omdat hy van Beveren geboortig is. *Pietje* schynt een lacher, een spuiters en een wezenlyke plaegstok te zyn geweest; hy was op tyd een regte wallebak. De bedreiging deed dan ook geen effect; hy zette zyne plageren voort, en eenige stappen voorby de kapel, schuins tegen-over de groote wafelkraem, aldaer, trok den *Brak* een mes uit den zak en bragt er den orgelman eenen steek mee toe in de zyde, die zeker 3 of 4 centimeters groot is, en het bloed in stroomen vloeiende deed.

Pietje, die zyn orgel in eene herberg had gezet, sloeg de hand op de wonde, boog het hoofd en waggelde zoo eenige stappen voort. De vrouwen uit de wafelkraem, die hem zagen wankelen, dachten dat Van den Parre dronken was; doch toen hy viel liepen zy naer hem toe.

Het schynt dat Van den Parre, stervend, nog aen Brackeniers zegde, doelende op het verwyt van *geitendief*: *zoo heb ik niet gemeend, Brack*. Tot de personen die by hem kwamen, mompelde hy nog, op den grond liggende: *ik ben kapot*. De wonde van den orgelman was doodelyk; het bloed kleurde den grond. Men moet opmerken, dat de andere mannen van het gezelschap waren doorgedaen, en Brackeniers en Van den Parre zich getweeën aen den kruisweg bevonden.

Niemand had echter den steek zien toebrengen; maer toen men aen den *Brak* by het zien van het bloed, vroeg: *wie heeft dat gedaan?* antwoordde hy eerst vloekend, wild, razend als een zinneloze: *ik, ik heb dat gedaan!* maar toen hy den orgelman sterven zag, kwam er eensklaps verandering in hem; hy scheen zyne misdaed te berekenen, en begon onder zynen blauwen kiel te woelen. Hy werd bleek en terwyl het bloed hem ook eensklaps uit de pypen van de broek spuitte, gelyk het water uit eene fontein, zag men hem zyn mes toedoen, en dit in zynen zak

steken. Den *brak* had zich koelbloedig eene yselyke wonde toegebragt, de moord niet willende overleven. De moordenaar viel voor over met het aengezigt op den grond; de voorbygangers keerden hem om; hy was dood. De ongelukkige lag met de oogen wyd open en zag nog verwilderd de omstanders aen.

De wonde, welke hy zich had toegebragt, was niet groot, maer zy was doodelyk: den *Brak* had zich in 't hoog van de bil de slagader doorgesneden, en daarna koelbloedig zyn mes toegedaen en in den zak gesteken. Was het toeval, of wel heeft den ongelukkige, door zynen stiel, geweten waer de slagader lag en dat de wonde daer doodelyk was? Men legde zyne klak op zyn gelaet, om het akeley van zyn aengezigt te verbergen.

De regen viel nog altyd neer, maer het bloed van de twee slagtoffers was zoo overvloedig, dat het door den regen niet weg geplast kon worden.

Ongeveer eene halve uer lagen de twee lyken in den regen op den steenweg; de politie-agent welke ter plaetse kwam, was degene die de wacht van de Roode-Poort had, de genaemde Pardon. Van de aankomende burgers hoorende, dat er eene moord gepleegd was en dat de politie nog niet aenwezig was, liep deze agent naer de plaets van het ongeluk. Pardon trachtte met zynen zakdoek het bloed te stelpen dat uit de wonde van Van den Parre liep. Brackeniers was reeds dood.

Toen hy zag dat de eerstgemelde nog leefde, deed hy beide opnemen, de een op eene plank, de andere op eene leer en naer de stad dragen. Het bloed vloede nog geruimen tyd langs den weg die men volgde. Aen de stads-poort heeft men de pastoor geroepen die aen de poort van het knechtshuis Van de Parre den H. Olie gegeven heeft terwyl dokter Pinois, wel ziende dat er niets te doen viel, het verdere overbrengen naer het gasthuis gelaste.

In het gasthuis zyn de lyken bezigtigd door MM. Smekens, instructie-regter, Bocquet, substitueet des konings en dokter Vander Straeten.

De lykschouwing zal dezen achternoo door dokter Vander Straeten plaets hebben.

De moordenaar woonde in de vyfde wyk. Hy had in den voormiddag nog op de Dam rond geloopt, om vellen of wat verder zyne koopmanschap betreft, op te koop.

Brackeniers was, zoo als wy vernemen, een man die dikwyls aen den drank was. Hy dreef onder ander handel in konynvellen, waerom de straetjongens, van wie hy algemeen gekend was, hem gewoonlyk *konynendief geitendief* achterna riepen. Die woorden maakten den *Brak* ook dikwyls geweldig kwaed, en het is een bewys te meer, hoe gevaerlyk het spel is van menschen van dien aerd en die zich overgeven aen den drank, te plagen en te verwyten.

— De huwelyks afkondigingen van het 1° arrondissement van Parys, bevatten onder andere het volgende:

« Ferdinandus van Orleans, hertog van Chartres, zonder beroep, oud 22 jaren, in het paleis van Clarendon (Engeland), in Vrankryk in het paleis der Tuilerien.

» Met mej. Amelia, prinses van Orleans, zonder beroep, oud 18 jaren, by haren vader en moeder, in het paleis van Clarendon (Engeland), in Vrankryk in het paleis der Tuilerien.

Die laatste melding wordt stellig slechts gedaen om aen de wet te gehoorzamen, welke voor de afkondiging der huwelyken, door Franschen in den vreemde aengegaen, de aenduiding eischt van het verblyf en der laatste woonplaets in Vrankryk.

— Een burger der amerikaensche Unie heeft het kabinet van Washington indachtig gemaakt dat de republiek zich voor het geval van eenen oorlog met Engeland geene groote kosten op den hals behoefde te halen tot de verdediging der havens, daer men by de nadering eener vyandyke vloot slechts van tyd tot tyd eenige vaten petroleum in het water heeft te werpen en in brand te steken om de schepen het binnendringen te beletten. Hy meent dat dit veel meer effect zou doen dan het geschut der havenwerken.

— De duitsche dagbladen spreken van een muzikaal bed, door eenen werkman van Bohemen onlangs uitgevonden. De drukking van het ligchaem alléén op het bed doet, door de mechaniek, eene heerlyke muziek hooren die lang genoeg voortduert, om zelfs aen hem die daertoe het minste in staet is den aengenaemsten slaep te verschaffen.

Aen het hoofdende van het bed is eene wyzerplaets aengebragt, die in verbinding staet met de mechaniek der muziek, en tot wekken strekt. Voor dat men zich dus ter rust begeeft, behoef men met den wyzer het bestemd uer slechts aen te duiden, en men kan verzekerd zyn op hetzelfde door een marsch van *Spontini* te ontwaken, die ten gevolge van trommelen en cimballen zelfs de *schoone slaepster uit het woud* zou doen ontwaken. Dat bed is dus dienstig voor iedereen, zoo wel voor *harde* als voor *ligte* slapers.

— De schismatieke Bulgaren willen tot den schoot der heilige roomsche Kerk terug keeren. Zy bewoonen Europisch Turkyen en maken eene bevolking uit van ongeveer tien millioen zielen. Reeds hebben zich een groot getal van hen met de Kerk verzoend, en nu schynen allen gereed hunne afzweering te

doen. Alle katholyke Belgen zullen het groote werk der vereenigde kerken van het oosten door stoffelyke hulpmiddelen willen ondersteunen. Te Brussel bestaet het middenkomitee onder voorzitterschap van den heer de Gerlache; men kan zyne bydrage stieren naer het sekretariaet van het werk, Perkamenstraat, 6, te Brussel.

Landbouw.

De Knolkool als voeder-plant.

Er bestaet eene kostbare voeder-plant, welke tot dus verre slechts bekend was om hare keuken-waerde en nog maer in de moeshoven ingevoerd; zy verdient echter, ten aanzien der ontwikkeling van den teelt der voederplanten, in alle boerderyen voor te komen. Eens zal deze wortel-plant de plaets bekleeden van anderen, waarmede sommige landbouwers al te hoog loopen, en die nogthans jaerlyks aen veel wisselvalligheden blootgesteld zyn.

Het geldt de late knolkool met groene kraeg. Deze plant, aen de behandeling der groote teelt onderworpen, is bestemd om aenzienslyke diensten te bewyzen; zy komt goed op allerlei gronden en levert eene groote opbrengst.

De knolkool biedt verscheidene voordeelen aen, welke men niet by de overige wortelgewassen aantreft; zy wordt van den aenvang van maart tot het midden van mei gezaaid; de verplanting geschiedt met groot gemak; als de grond goed en behoorlyk geveet is, kunnen de gewassen, op eenen afstand van 50 centimeters in alle rigtingen geplaatst, van 50 tot 60,000 kilos wortelen per hektaer voortbrengen; het gewigt van de knolkool kan tot 4 kilos klimmen.

Op den oogeblik der inoogting, die alle jaergetyden geschiedt, dewyl de vrucht aen 9 en 10 graden koude, wederstaet, biedt de uitrukking nooit moeilikheden aen. Aen eenen houtachtigen stengel hangende, wordt ze by middel van bylkens afgehouden, ter plaetse waer de bol begint. Een enkele werkman kan een halven hektaer knollen per dag inoogsten. Een ander voordeel, waerdoor veel kosten te sparen zyn, is dat er geene aerde aen de knol kleeft, en dat men den zelf ven aen de verbruiking leveren kan zonder tot de kostelyke werking der wassching of der afrukking van de wortels over te gaen, welke de beet- of rutabaga-teelt noodzakelyk maakt.

Sedert twee jaren heb ik de knolkool op groote uitgestrektheden geteeld, en wel op zeer gaerene gronden. Niettemin zyn de uitkomsten zoo veel voordeeliger geweest dan die der overige wortelplanten, dat ik dezen bouw wil algemeen maken en uitsluitelyk toepassen.

De knolkool schuwt de nabyheid van het onkruid; zy wast spoedig op by middel der sproeiing van hale.

Van den oogeblik af dat de mensch op zyne tafel een groensel aendamt, dat voordeelig de bloemkool vervangt, viel het niet te betwyfelen of dit gewas ook door het vee zou worden aenveerd. Inderdaed, alle herkauwende dieren hebben de voorkeur gegeven aen dezen wortel, die even zoo veel voedende zelfstandigheden inhoudt als de rutabaga of zweedsche raep.

Ik sluit met welgemeende wenschen te uiten, opdat de knolkool spoedig in den grooten landbouw ingang zou vinden. Allen, die ze zullen kweken, zullen ze niet meer willen verlaten, wy ze veel meer voordeel aenbrengt dan de andere voederwortels.

(La Feuille du Cultivateur.)

BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN.

Aengiften van den 16 tot den 23 Mei 1863.

GEBOORTENS.

Mannelyk 3. — Vrouwelyk 2.

HUWELYKEN.

Bers, Lambertus, met Billen, Anna-Catharina.

OVERLYDENS.

Lelievre, Anna-Catharina, echtgenote van Eduardus Schuermans.

1 kind onder de 7 jaren.

PRYZEN DER GRANEN.

SINT-TRUIDEN. — 20 Mei.

Tarwe, de honderd kilos, fr.	28-64
Koren, " " "	21-27
Gerst, " " "	20-74
Haver, " " "	17-00

HASSELT. — Mei. 21

Tarwe, de 21 kilos, fr.	5-90
Koren, 19 " " "	4-40
Gerst, 19 " " "	3-90
Haver, 15 " " "	2-40

TONGEREN. — 21 Mei.

Tarwe, de 103 kilos, fr.	30-00
Koren, 94 " " "	20-25
Gerst, " " "	20-00

Ter gelegenheid van het feest der Martelaers van Japonec:

GROOTE EN SCHOONE KEUS VAN
GEMAAKTE BLOEMEN

EN
HANGENDE EN STAENDE CORBEELS

by **J. BLOCK** en Cie,
OP DEN NIEUWEN STEENWEG TE SINT-TRUIDEN,
aen zeer gematigde pryzen.

MAGAZYN

VAN

YZER, ZINK EN LOOD.

By **Fr. Schevenels,**

POMPAKER EN ZINKVERWERKER,
62, Steenstraet, 62,

zyn te bekomen allerhande soorten van ligt en zwaer yzer voor smeden en landbouwers, yzeren assen, zweedse yzeren schuppen, yzer in platen en in barren, alle soorten van nagels, ketingen, sloten, schroeven, zichten, zeissems, yzeren draed, forneizen en ketels; verder alle keukengerief en al de gereedschappen voor hoefsmeden, slet- en stoommakers, timmerlieden, schrynerkers, rademakers, enz., enz., en eene menigte voorwerpen met den artikel in betrekking staende.

Alles aen eenen prys buiten alle concurrentie.

Opkoop en voordeelige verwisseling van alle oud yzer, tin, koper en lood.

KOMT ZIEN OM U TE OVERTUIGEN.

IN DEN GULDEN SCHOEN.

P. ENTBROEKS,

Mre **SCHOEN- EN LEERZENMAKER,**
267, Stapelstraet, 267,

heeft de eer het publiek te laten weten dat hy voor het zomerseizoen zynen winkel komt te verryken met een groot en schoon assortiment van **Schoenen van allen slach**

EN NAER DEN BESTEN SMAEK voor mans, vrouwen en kinderen.

Zyn leder, enz. uit de vermaardste huizen des lands ontvangende en hetzelve op eene onverbeterlyke wyze verwerkende, is hy niettemin in staet te verkoopen aen pryzen tegen dewelke hoegenaemd geen konkurrent op kan.

Men gelieve het voort te zeggen.

TER DRUKKERY VAN DIT BLAD

GELAST MEN ZICH MET

alle drukwerken,

ZOO ALS

Boekwerken, Registers, Circulairn, Facturen, Affichen, Trouw- Doods- en andere Brieven, Doodsbeeldekens, enz. enz.

Alles met de grootste zorg en aen zeer gematigde pryzen.

UIT DE PERS GEKOMEN BY A. SCHOOFS DE SLAGTOFFERS DER BLOEDWET.

DE BRAVE JOSEF, EEN LOTELING VAN 1848,

GEVOLGD VAN

JAN VAN DEN SMID, PLAETSVERVANGER BY HET LEGER.

door J.-B. DE GROVE, schryver der Vlaemsche Broeders van Limburg.

Zedelyke levensschets uit de hedendaegsche geschiedenis waerin de gebruiken der Militiewet bekend gemaekt en gehékeld worden.

Het werk is opgedragen aen den heer Coomans, volksvertegenwoordiger, die met de vleijendste welwillendheid voor den schryver de opdracht er van heeft aengenomen. — Prys: 80 centiemen.

Verzekerings- Maetschappy

LLOYD BELGE

TE ANTWERPEN.

Maetschappelyk kapitaal 4 MILLIOEN franken.

De Maetschappy verzekert tegen brand, door vuer of onweder ontstaende, alle roerende of onroerende eigendommen, mits eene vooruitbetaelde, vaste en onveranderlyke premie.

Deze premien zyn zoo laag mogelyk gesteld als de ondervinding zulks toelaet, om den verzekerde eene solide waarborg aen te bieden.

De regeling der brandschade wordt op het spoedigste bewerkstelligt.

Hoofdagent der Maetschappy te St-Truiden: ALFONS ROSELLE, klerk by den heer notaris Delgeur.

BOEKHANDELARY A. SCHOOFS, OP DE VISCHMERKT.

MOEDERLIEFDE. — Tafereelen uit onzen tyd, door Hendrik Conscience. Met acht platen, door Edward Dujardin. 2 boekd. 4 00

HET GOUDLAND. — Lotgevallen van dry Vlamingen die naer Californië vaerden om goud te zoeken, door Hendrik Conscience. Met 8 platen, door E. Dujardin. 2 boekd. 4 00

STAES DE NACHTWAKER of zulke Meesters zulke Gasten. Gentsch zedeverhael, door Karel Lybaert, schryver van UNSLA. 0 85

KEUR VAN PROZASTUKKEN uit de beste nederduitsche segryvers. 2 00

DE ROMEINSCH REPUBLIEK in verband met Lionello en gevolg makende aen den Jood van Verona, door A. Bresciani. 2 00

NAPOLEON I EN DE KERK, naer de geschiedschryvers Cantu, Rohrbacher en Artaud, Thiers, Mignet, Alzog, Chateaubriand, enz., door P. Dubois, pr. 0 80

JESUS LEVEN den kinderen ten voorbeeld gegeven, door den eerw. heer Pastoor van Horpmael. 0 40

HULDEKRANS AEN DEN H. JOSEF, of de Maend Meert, in vlaemschen rym, door den zelve. 0 40

HANDBOEK DER H. KINDESHED, door den zelve. 0 12

DE TWEE LEGERS. 0 12

† OVER DE H. COMMUNIE, door Mgr. De Ségur. Vertaling van M. Davidts. 0 10

LEVEN VAN DEN H. ANTONIUS VAN PADUA, van de orde der Minderbroeders, door den E. P. Servatius Dirks. 1-50

DE GODSVRUCHT TOT DEN H. KRUISWEG, behelzende twaelf nieuwe oefeningen om den H. Kruisweg met vrucht te doen, door den E. P. Archangelus Vendriex. 1-40

DE ZENDING van Jesus-Christus en der Geloovigen, door den eerw. P. J.-B. Boone van de S. J., gevolgd van: Middelen om wel te leven en wel te sterven, door J. Hillegeer S. J. 0 15

CHRISTELYKE ONBERWYZINGEN en uitleggingen op elke vraag van den Mechelschen Catechismus, door den zeer eerw. heer J.-B. Mertens, pastoor te Humbeke. 2 boekd. 6 00

HEMELSCH MYN of Schat der Aflaten vergund door den H. Stoel waerin men oogenbliklyk al de aflaten aantreft, die gedurende het jaer dag voor dag kunnen verdiend worden. Verzameling aen de vurige communicanten opgedragen. Eerste vlaemsche uitgaef. Met zorg overzien door den eerw. heer J. Tollenaere, kanonik, boekkeurder by het bisdom van Gent. 1 25

HET KERKELYK JAER of uitlegging der voornaemste feesten, plegtigheden en godsdienstige gebruiken der katholyke Kerk, door A.-M.-J. Van Meel, pr. 1-80

KATECHISMUS VAN VOLHERDING of geschiedkundige, onderwyzende, zedelyke, verdedigende, kerkdienstkundige, wysgerige en maetschappelyke uitlegging van den godsdienst, door Mgr. J. Gaume. 8 boekdeelen. Het boekd. 2 50

HISTOIRE DE ST-ANTOINE DE PADOUE de l'ordre des Frères-Mineurs, par le R. P. Servais Dirks. 1-50

CONFÉRENCES du R. P. Lacordaire, précédées d'une notice biographique, par M. P. Lorain, et ornées du portrait de l'auteur. 12-00

PERFECTION CHRÉTIENNE, par Rodriguez. 2 volumes. 7-00

GLOIRE DE MARIE, par Saint-Alphonse de Liguori. Traduit par L.-J. Dujardin.

POUVOIR DE S. JOSEPH, par le R. P. A.-M. Huet. 1-50

GLOIRE ET VERTUS DE S. JOSEPH ou Méditations pour le mois de Mars et tous les mercredis de l'année, par l'abbé Huguet. 1-25

ROMANS GRECS. Contes et Nouvelles, par Alexandre Rancavis. Traduit du grec, par J.-S. De Fourgar. 2 vol. 5 00

Ouvrages de R. P. BRESCIANI, de la Compagnie de Jésus.

LE JUIF DE VERONE. 4e édition. deux volumes. 4-00

LA RÉPUBLIQUE ROMAINE. 2-00

LIONELLI. 2-00

LORENZO suivi de DON GIAOVANI. 2-00

MAISON DE GLACE. 2-00

LE ZOUAVE PONTIFICAL.

UIT DE PERSEN GEKOMEN VAN J. H. VANDER SCHELDEN, BOEKD.-UITG., TE GENT,

VERKRYGBAER TEN BUREELE DEZES BLADS:

Groote Volkstheologie

DOOR J. HILLEGEER,

PRIESTER DER SOCIETEIT JESU.

Groot boekdeel in-8° van 860 bladzyden, versierd met 32 duitsche printen.

Prys: 8 franken.

A messieurs les Curés.

CONCURRENCE IMPOSSIBLE.

MANUFACTURE

D'ORNEMENTS D'ÉGLISE

EN TOUT GENRE

de J.-A.-H. LEYNEN, libraire,

A KLEINE-BROGEL, (Limbourg belge.)

Les grands avantages dont je jouis sur la plupart des autres fabricants; étant établi a la campagne où je fais confectionner tout à prix réduit; et tirant directement, à des conditions favorables, toutes mes étoffes de Lyon, Parys etc, me fournissent les moyens de vendre à des prix inférieurs à tous ceux qui ont été établis jusqu'à présent.

EXEMPLE:

Une chasuble (toutes les couleurs en usage,) avec les accessoires, fond Damassé soie et coton, belle croix brochée or nuée, galon système et à crête, glacé belle qualité, forme et confection excellentes coûte 45 à 50 fr. Franco en Hollande 50 à 55 fr.

Les mêmes, avec croix brochée argent ou soie, même galon argent ou soie, même prix. Chasubles de moindre qualité depuis 30 fr. Chasuble en moire, ou argent invariables, unies ou avec croix différente, galon or ou argent, ou en autres étoffes or et argent faux, mi-fin de 60 à 250 fr. Chasubles brodées depuis 200 à 1,200 fr, et plus.

Drapeaux, bannières, chappes, dalmatique, étoiles, humeraux, robes et manteaux de vierge, intérieur de tabernacle, baldaquins, stations, médaillons peints et brodés, le tout à des prix proportionnés. Restauration.

Je confectionne une chasuble, vieille pour 5 francs.

Habitué de traiter complètement en confiance avec mes respectables cliens, je leurs laisse la liberté de tenir à ma disposition moyennant avis, les livraisons qui ne seront pas conformes à leurs commandes, et qui ne surpasseront leur attente. Facilité de paiement.

J.-A.-H. LEYNEN.

Vertrekuren van Yzerenweg.

Van St-Truiden naer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT:

8 ure 15 minuten 's morgens.
1 ure 19 » na midd. (Exp.)
6 ure 51 » 's avonds.

Van St-Truiden uaeer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN:

9 ure 36 minuten 's morgens.
3 ure 57 » na midd. (Vit.)
7 ure 55 » 's avonds.

Postwagendienst.

Van Sint-Truiden naer Tongeren: 's morgens om 10 ure en na middag om 4 ure.

Van Sint-Truiden naer Thienen: 's woensdags en 's zaterdags om 2 ure na middag.

St-Truiden.—Boekd. A. Schoofs, Vischmerkt.